

การประชุม International Conference

เรื่องครบรอบ 20 ปี หลักการปารีส เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2556 ที่กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เข้าร่วมประชุม Paris Principles + 20 International Conference เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2556 ที่กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี ตามคำเชิญของประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของเกาหลี พร้อมกับเป็นผู้นำเสนอรายงาน (presentation) ในหัวข้อ “Growth, Strength and Challenges of the NHRIs” ภายใต้ระเบียบวาระการประชุมเรื่อง “Meaning of the 20th Anniversary of the Adoption of the Paris Principles” ซึ่งมีสาระสำคัญกล่าวถึงการดำเนินงานด้านสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาตินับตั้งแต่ การรับรองปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนตั้งแต่ปี 2488 การจัดทำอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชน การประชุมเพื่อจัดทำหลักการปารีส(Paris Principles) ว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การประชุมระดับโลก ว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่กรุงเวียนนา และการรับรองปฏิญญาและแผนปฏิบัติการเวียนนาเมื่อเดือนมิถุนายน 2536 และการรับรองข้อมติสหประชาชาติว่าด้วยหลักการปารีส และการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ(ICC) ความพยายามในการเสริมสร้างความเข้มแข็งและดำเนินงานของสถาบันสิทธิฯ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปารีส สิ่งท้าทายต่อบทบาทและการทำงานของสถาบันสิทธิฯในปัจจุบัน ซึ่งมีหลายปัจจัย โดยเฉพาะความคาดหวังจากสังคม รวมทั้งขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการดูแลสถานการณ์การละเมิดสิทธิมนุษยชนซึ่งมีระดับความรุนแรงและความซับซ้อนแตกต่างกันไปในแต่ละภูมิภาค

ที่ประชุมรับทราบความเป็นมาของการรับรองหลักการปารีสโดยที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติเมื่อเดือนธันวาคม 2536 การเติบโต และบทบาทของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในเวทีสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ โดยเฉพาะในกรอบการประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ การจัดทำรายงานคู่ขนานภายใต้กระบวนการ UPR การปฏิบัติงานของคณะกรรมการประสานงานระหว่างประเทศว่าด้วยสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือ ICC การประเมินและทบทวนสถานะของสถาบันสิทธิฯโดยคณะอนุกรรมการประเมินสถานะของ ICC (ICC-SCA) และการจัดทำ General Observations เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามหลักหลักการปารีส

ที่ประชุมเห็นชอบกับบทบาทหลักของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 4 ประการด้วยกัน คือ (1) สอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชนภายในประเทศและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ (2) สร้างความตระหนักให้แก่ทุกภาคส่วนในเรื่องการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการจัดทำรายงานสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (3) ติดตามการปฏิบัติตามพันธกรณีของรัฐที่มีต่ออนุสัญญาระหว่างประเทศทางด้านสิทธิมนุษยชนที่รัฐเข้าเป็นภาคี และ (4) ร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศทางด้านสิทธิมนุษยชนทั้งในกรอบสหประชาชาติ และในระดับภูมิภาค

ที่ประชุมยังคงเห็นความสำคัญของการใช้หลักการปารีสในการประเมินสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั่วโลก โดยเฉพาะในเรื่องของความเป็นอิสระจากรัฐบาลที่จำเป็นต้องระบุไว้ใน

รัฐธรรมนูญ หรือกฎหมาย การมีอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง การมีอำนาจอย่างเพียงพอ ในการตรวจสอบความหลากหลายสาขาขององค์ประกอบและการมีส่วนร่วมกับภาคส่วนต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการมีทรัพยากรทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณที่เพียงพอ

ที่ประชุมได้หารือกันถึงประเด็นที่เป็นสิ่งท้าทายในการทำงานของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทั้งในปัจจุบันและอนาคต ที่สำคัญได้แก่ (1) การแทรกแซงจากรัฐทั้งในด้านนโยบายและการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสถาบันสิทธิฯ ตลอดจนข้อจำกัดด้านงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน (2) การทำให้ข้อเสนอแนะของสถาบันสิทธิฯ ที่มีไปยังหน่วยงานของรัฐเกิดผลในทางปฏิบัติ รวมทั้งเพื่อให้เกิดผลในการแก้ไข หรือทบทวนกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ (3) ความคาดหวังของสังคมที่มีต่อบทบาทและการดำเนินงานของสถาบันสิทธิฯ (4) การแยกบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนระหว่างรัฐ สถาบันสิทธิฯ และ NGOs (5) การขยายตัวของมิติทางด้านสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา สิ่งแวดล้อม การขจัดความยากจน การทุจริต รวมทั้ง post-2015 development agenda ซึ่งสถาบันสิทธิฯ จำเป็นต้องพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานเพื่อให้สามารถครอบคลุมในประเด็นเหล่านี้ (6) การขยายตัวของสถาบันสิทธิฯ ทั่วโลกทำให้ต้องมีมาตรการในการประเมินสถานะอย่างเข้มงวดเพิ่มขึ้น เพื่อการยอมรับบทบาทของสถาบันฯ ในระบบสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศโดยเฉพาะในกรอบสหประชาชาติ (7) สถาบันสิทธิฯ ในอนาคตอาจต้องเผชิญกับการแข่งขันจากองค์กรอิสระอื่นๆ ที่ทำหน้าที่ดูแลประเด็นเรื่องสิทธิมนุษยชนเฉพาะด้าน หรือองค์กรสิทธิมนุษยชนในระดับท้องถิ่น และ (8) การทำให้สถาบันสิทธิฯ เป็นที่ยอมรับในสังคม จะขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการทำงานของสถาบันสิทธิฯ ในแต่ละแห่ง